

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek.
Zapolya-utca 1-ső szám.
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Eltitz Fer. Pál főnyomdájára
Nagybecskerek, Zapolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1908.

XXXVII. évfolyam 44. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy hóra ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill.

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Szombat, február 22.

Nemzet és külforgalom.

Írta: Dr. Czirbusz Géza.

Nagybecskerek, február 22.

A nemzetek történelmét nem csupán a politika teremti, hanem sok más egyéb. Első sorban mindenesetre a nemzetnek szellemi fajsulya. Amely nép nem tud nagy embereket produkálni: annak beharangoztak. Mert minden nemzet annyit ér, amennyit intelligenciája ér; annyit számít az emberiség kulturájában, ahány szellemi kiváltságot, igazi, nem reklámnagyságot tud felmutatni közéletében, tudományában, művészetében, honvédelmében, szóval társadalmi és állami életének minden ressortjában.

De nevezetesebb annál magának a nemzet testének, mondjuk szociális blokkjának életrevalósága. Egészséges vérű nemzet, mely a statisztika kedvező arányai szerint szaporodik és munkafelesleget, többletet termel — hosszú életre és terjeszkedésre számíthat, míg a fizikailag elernyed s munkaerejükben megrogyant nemzetek másoknak esnek martalékul.

Ne gondoljunk itt sem Franciaországra, sem Spanyolországra. Azokat csak a germánok irigysége szólja le. Franciaország népessége statisztikailag stagnál — igaz — de ez az okos nép, valamint alkotmányának megváltoztatásában, ugy a statisztikában is megelőzte a kontinens többi népeit. Tudja igen jól, hogy a geogr. területek e globuson nem változnak; minden nép csak bizonyos számú embert tud jóléltben tartani — azontul pedig romlás, pauperizmus következik. A franciák tehát adott viszonyok között okosan, előreláthatóan cselekszenek. Egyke-rendszerük mellett is Európa leggazdagabb nemzetét alkotják. A germánok rohamosan szaporodnak és

gazdagodnak a világon, de iszonytató módon grasszál közöttük az elszegényedés. A spanyolok meg lehetnek elégedve sikereikkel. Nyelvük az angol után a legelterjedtebb a világon és mindenütt új nemzeteket teremtettek, mi Angliának sehol sem sikerült. Egész Közép- és Dél-Amerika a spanyol kultúra bajtása, csupa új nemzet, új állam sarjadoszt fel az újvilágban; míg a halvérű gögös angolok sem Amerikában nem bírtak beolvasztani az indiánokat, sem Ausztráliában a negritókat, sem Indiában nem csinált a hindukból új vegyülék-népet, csak irtott és gazdagodott mindenütt. Az északamerikai egyesült-államok ired, németek, olaszok stb. bevándorlása nélkül, európai munkások gyári és négerkezei munkája nélkül elisenyedne volna. Most már angolá lett a sok bevándorló s talán fizikailag is külön típust kezd felvenni a klíma hatása folytán; de azért az United States kulturája, önzése, társadalmi vesékig angol. Amerikai kiadása és folytatása az európai angol-szász nemzeti géniusznak.

Nem így a magyar.

Annak 300 éven át új nemzetet kellett csinálni a dunántúli avarok és szlovének, a tiszamelleki kozárok, a dunaközi kunok, az erdélyi bessenyők beolvasztásával. Így nem csoda, hogy az Árpádok idejében alig két millióra ment Magyarország lakossága. Mátyás idejében 4 millióra, a török gazdasági és politikai dúlás idejében lefogyott másfél millióra s voltaképpen a szatmári béke után kezdett lábra kapni, 8 millióra vitte fel II. József idejében, 15 millióra a XIX. század közepén és 20 millióra a XX. század elején.

Ily előzmények után a nemzetnek nem volt ideje gazdasági erejét és intelligenciájának fajlagos súlyát növelni és kihatóvá

tenni. Gazdálkodó marad ezer évig. Ez nagyon kérdéses, tekintettel geográfiai elzárkozottságunkra, a szomszéd népek versenyére és népünk mérsékelt munkabíróságára, — (Leistungs-Fähigkeit) — sikerül-e majd egy erőszakos lökással, a védelmi vámm, önálló vámtérület betuszkolásával kereskedelmi és iparos országot csinálni Magyarországból? Mert amit az ipar-próféták a varrolással, csipkeveréssel, háziipar tanításával el akarnak érni, ez egyelőre káprázatos ideológia, ragyogó színeket játszó szappanbuborék. Mikor a Turul cipőgyár voltaképp mödlingi import, a rózsahegy „Magyar Textil-IPAR” részvénytársasága fő részvényese osztrák (Mauthner) s maga a gyár csak fiókja az oest. Textil Industrie-Gesellschaftnak, — mikor a mi fa, vas, agyag és tudom is én miféle szakipar iskoláink a külföld számára nevelnek, az ipariskolákból kikerültek nagyrésze pedig hivatalokban és magánalkalmaztatásoknál keres elhelyezést.

Az ipar felvirágoztatásához először is piac, másodsor tőke, harmadsor vállalkozási kedv, de mindennekfelett kitartó, ügyes köz- és gyármunkás kell. Ami nekünk nincs.

Ez az oka, hogy a tavalyi behozatalunknak majdnem harmada, 477¹/₂ millió kor. szövit-fonott árukból állott. A textilipar terén sohasem verjük le Angliát, Francia- vagy Németországot, mert annak hajói maguk keresik föl a gyapot és gyapjút termelő gyarmat-országokat és Anglia ezenfelül Chamberlain izgatására maga számára akarja egészen lefoglalni India gyapotját és Ausztria gyapjútját. Aki meg olcsóbban kapja a nyers anyagot, olcsóbban termelhet.

Ausztria tőke és munkásviszonyai sokkalta kedvezőbbek a mieinknél — nem

A „TORONTÁL” tárcája.

A bolond angol.

Sam hátradőlt, hangosan ásított, kezeit föl, a lábait kinyújtotta, hogy a karszék csak úgy recsegett testének kétszázhusz font alatt.

— Jaj de szeretnék valami kellemes szórakozást ebben az egyhangúságban — mondá. — Nem találkozhattunk valami bálnával, vagy halászcárnakkal, mit fenékre lehetne furni?

Egy nagy sorhajón repültünk át az Atlanti-óceán, három chicagói hírlapíró, kik több hónapi európai tartózkodásunk alkalmával minden nevezetesebb dolgot megnéztünk.

— Spleent kaptál valami angoltól — jegyzé meg Tope.

— Lehet — mondá Sam. — Utálom a nagy hajókat. Az étkezés közti időt nem lehet rajtuk agyonütni.

— Fél őt van, — mondá Tope, órájára nézve — nemsokára megint étkezünk.

A dohányzószobából az angol lépett ki. Körülbelül huszonöt éves rózsás arcú fiatal ember volt, jól öszebarátkoztunk vele, pedig oly hihetetlen tudatlanságot árukt el az Egyesült-Államról s az amerikai viszonyokról, aminőt idegennél még nem láttunk. Ugy volt a hajólistába beírva, hogy Algernon Suffolk, acélgyáros Birminghamban.

— Ah, itt van barátunk, a késes — mondá

Tope. — S itt jön a tea. Ki hitte volna valaha, hogy egy oly nagy darab erős ember, mint jómagam, még végyni fog ez után a barna lé után!

Az angolt meghívtuk, hogy tartson velünk.

— Szívesen. Tudják kérem, el vagyok ragadtatva, hogy Amerikát megismerhessem.

— Nincs ennél nagyszerűbb föld — mondá Sam. — S melyik részét akarja megismerni?

— Először is Kanadát. Sokat hallottam felőle. Egy nagybátyám éi ott valahol. Azután kirándulok New Orleansba, vagy Deuvarbe.

— Miért nem érinti ezeket a városokat Kanadába utaztában?

— Erre igazán nem is gondoltam. Megtehetem?

— Nagyon könnyen — mondá Sam. — Főlt a newyorki Rockefeller-vicinalisra, New Orleansban pedig egy vegyesvonatra száll, mely őnt Deuvarbe és Long-Islandba viszi Nem is kerül sokba.

— Két dollárral mégis többé jön, de érdemes.

— Két dollár? — kiáltott föl Algernon. — Ez körülbelül ugye nyolc shilling s nem több?

— Körülbelül. De mi az önnek!

— Igaz. De mondja csak, nem utazhatom Chicagón keresztül, ahol őn otthon van?

— Akkor más vonatra kell ülnie. A mi városunk a Tebpecante folyam mellett van, a havanna-buenos-ayresi vasút mentén.

— Pardon, majd följegyzem — mondá

Algernon.

— Irja meg, hogy mikor jön s majd várjuk őnt a „Depot”-nál.

— Hm! Az állomást érti?

— Azt, de nálunk Depot-nak mondják.

— Furcsa.

— De jó lesz, ha nappal utazik, mert éjszaka van ám „föl a kezeket!”

— Hát az mi?

— Hát — tudja — a rablók. Alarcos emberek megrohanják a vasutat s kifosztják az utasokat.

— Furcsa. Sokszor megesik?

— Meglehető sokszor. Néhány vonalon minden nap, a Lehnantepari vonalon azonban csak minden kedden és szombaton.

Algernon arcáról naiv bámulás tákröződött.

— Fene izgató — mondá. — S vannak összeütközések vad indiánokkal is?

— Csak nyáron, mert télen az erdőbe vonulnak s nem igen alkalmatlankodnak.

— Hát a cowboyok és más vadak? Bemennek a városokba?

— Hogy be-e? Az én lakásommal szemben is van egy cowboy-penzió! Ha ott jelentkezik, a tribünről minden délután láthat az utcákon cowboyokat, indiánokat és texasi állatokat föl-vonulni.

— Gyerekek ez roppant érdekes. Remek egy sport! Ist. Mordják csak, egy idegen közö-
jék alhat?

— Nem tudom, — mondá Sam — mert ami az angolokat illeti, nagyon valószínűs. Ez.

Alapítottatott 1867. Torontálvarmegye legnagyobb kalapraktára. — Állandó raktár 20.000—25.000. Telefonszám 213

LIPTAY DEZSŐ NAGYBECSKEREK
kalap- és uridivat-áruháza 14-16.8

Vihareros lodenkalap a legjobb garantált formatartó
Bórkabátokban nagy választék 60 koronától,
Plüschkalapok minden formában 7 koronától kezdve.

csoda tehát, ha mi továbbra is gazdasági terményeinket visszük ki a külföldi piacra. De hová? Talán a Balkán-félszigetre, vagy Oroszországba? Dehogy! Régi exportőrünk — Ausztria veszi meg tőlünk a gabnane-müeket. Tavaly 18 és fél millió métermázsa gabnane-müekből 16 millió Ausztriába került. A többi távolabbi nyugati országokba. Ez a többi harmadfél millió métermázsa csak. Ha direkt, közvetlen szomszédjai volnánk Orosz-, Németországnak vagy Svájc-nak — akkor, de csak akkor lehetne követelőleg fellépni az önálló vám érdekében, de így majd mindenünnen osztrák tartományokkal körülvéve, nem tudom elképzelni azt a pénzügyminisztert, ha csak léghajón nem szállítaná kivitelünket, miképp lesz módjában a más országokon keresztül menő vasuton áruinknak kedvező, csak minket gazdagító vámtarifákat kicsinálni? Mondjuk p. o. a magyar ipar károsodása, a gyapju, selyem, cérna, gyapot, fémek megvámolása nélkül. A mi nemzetgazdánk a fumei kikötőben biznak, melyet Portó Reig akarnak kitágítani.

Helyes kombináció. De akkor is kérdéses, nem-e drágábban állítanók elé a szövőtt árukat, mint a külföld, mikor még közönséges is 55 millió koronáért importálunk? A kiállítás finomságáról, a kelme tartóságáról nem is szölok.

Nem arról van tehát szó, hogy ne törekedjünk gazdasági önállóságra, ha lehet; csak arról, legyünk tekintettel a világgazdaság konjunkturáira, a környező nemzetek ipari, kereskedelmi és finansziális fölényére. Ha azoknak keretén belül hozzá tudjuk edzeni népünk fizikai és szellemi energiáját: — avanti, előre, napred, Vorwärts. — De előbb nem.

Az újságírók vasárnapi munkaszüneté. A budapesti Újságírók Egyesülete választmányának küldöttsége tiszteleggett tegnap délelőtt a képviselőházban Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszternél. A küldöttséget Szatmári Mór, a budapesti Újságírók Egyesületének alelnöke vezette. A minisztert arra kérték, hogy a jövőben a vasárnapi munkaszünetet lehetőleg sohasem fűggeszse fel, amennyiben rendkívüli eset ezt mégis elkerülhetetlenné tenné, úgy csak az érdekeltektől tisztelegtetve egyetértő felterjesztésére rendelkezjen a felfűggesztést. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter igen szívesen fogadta a küldöttséget és kijelentette, hogy kérésüket egész terjedelmében teljesíti. A múlt alkalommal

természetesen csak buta előítélet. Mit gondolsz, Tope?

— Majd én kieszakölöm az engedélyt s minden rendben van. Ismerem a polgármestert. Jöjjen hozzánk, majd intézkedünk, hogy kapjon lovat és puskát.

— Jaj de jó lesz. A birminghamiak megpukkadnak a sárga irigységtől, ha ezt megtudják. Hát a szürke medvékkel s hegyi oroszlanokkal hogy áll a dolog? Lehet ilyenekre vadászni Chicagó környékén?

— Lincoln-parkban mindent megtalálhat, amit csak akar. Ez egy föntartott természeti park a város északi szélén. Tele van mindenféle vad-dal — mondám neki.

— Nagyszerű Most gyere be a dohányzóba, mert meg szeretném öndöktől tanulni a pókért.

Utána mentünk a vihogva lökdöstük egymást.

— Te, ez mulatságosabb, mint a bálna-vadászat — sugá Sam.

— Megállj, csak kapjuk közre a játéknál — mondám.

Algernon nagyon nehezen tanult s az egyes szabályokat föl kellett jegyeznie a jegyzőkönyvébe, hogy el ne felejtse. Következő két nap már meglehetősen haladást tett, bár ostoba, nevetséges kérdéseinek a száma légió volt.

Brazy, a „Clarion” szerkesztője várt ránk a kiszállásnál. Alig hogy velünk kezét fogott, egyszerre csak odarohan angol barátunkhoz s bosszusan beszélget vele. Mikor visszatér, megkérdezzük, hogy honnan ismeri az angolt?

— Angol? Épp oly kevésbé angol, mint ti. Hiszen ez Peter Ballon, a Vaudeville első jellem-színésze és csillaga. Chicagóban született s nevelkedett.

Egymásra néztünk.

— No ez szépen lefűzött — mondá Sam.

— Fűlletett! — mondá Tope.

— S hozzá még a nevünket följegyezte a jegyzőkönyvébe — mondám én.

Frank Crane.

is csak azért fűggesztette fel a munkaszünetet, mert azt hitte, hogy ezzel a sajtónak is szolgálót tesz. A munkaszünetet a maga teljes ép-ségében kívánja megőrizni és ehhez az álláspont-jához a jövőben is természetesen ragaszkodik.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 8 órától kezdve 1/21-ig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 15 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/6-tól 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelőttben gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 6-ig nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége és könyvtára nyitva mindennap d. u. 5 órától este 10 óráig, vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10 óráig.

Február 23. A kaszinó közgyűlése.
Február 23-án az „Iskolagyermekbarát-egylet” közgyűlése.
Március 9. Közigazgatási bizottság ülése.

— **Tanács- és iparülés.** A városi tanács ma délelőtt dr. Perisics Zoltán elnöke alatt ülést tartott, melyen kisebb folyó ügyek kerültek elintézésre. Ezt az ülést, ugyancsak dr. Perisics Zoltán elnöke alatt, iparülés követte, a melyen Steiner Jakab bizományi és gabona-kereskedésre, özv. Illits Leontiene szül. Veloszavlievics Danica zongoraérszítés és zongorajavításra, özv. Márton Jánosné szül. Maschek Gizella pedig női divatárak készítésére kaptak iparigazolványt.

— **A kaszinó közgyűlése.** A nagybecskereki kaszinó-társulat, mint már jeleztük, holnap vasárnap délelőtt 10 órakor tartja meg ez évi rendes közgyűlését.

— **A „Gyermekbarát-egylet” közgyűlése.** A nagybecskereki „Iskolagyermekbarát-egylet” holnap, azaz vasárnap délelőtt 11 órakor tartja ez évi rendes közgyűlését a központi állami elemi iskola értekezleti termében.

— **A szabad liceumból.** A Torontálmegyei Magyar Közművelődési Egyesület kabeleiben működő nagybecskereki szabad liceum folyó évi február hó 23-án az állami polgári és felső kereskedelmi iskola dísztermében előadást tart. Az előadás tárgya: „A gőzgépek”. Kiszérletek bemutatásával. Irta és előadja: Dunai László tanár. Az előadás délután 5 órakor kezdődik. Belépődíj nincs.

— **Kiss Ernő és Haynau.** Régi porlepte írásokból érdekes szerelmi történetet mond el egy bécsi tárcsíró. Ki hinné, hogy e történet hőse nem más, mint a negyvennyolcas idők egyik legridegebbnek tartott alakja: Kempen altábornagy, Bécs ura, a rendőrminiszter. E kevésbé vonzó multu ember élettörténetének van egy epizódja, mely bennünket különösen érdekel. Kempen az aradi gyásznapi szomorú előzményei hozták össze szívének választottjával. E nő férjes asszony volt; osztrák nő, kit 1849. október első napjaiban az a vágy és remény hozott Magyarországra, hogy Haynau kegyelmével megmenetheti öccsének életét, ki osztrák tiszti létére a magyar szabadság ügyéhez pártolt. Ez a tiszt házassága révén sógorába jutott Kiss Ernő honvédtábornokkal, kinek a testvérhűgát vette feleségül. Haynau aláírta már az aradi tábornokok halális ítéletét, midőn az osztrák nő, könyörögni, hozzátája érkezett. Testvéröccsének sorsára nézve megnyugtatta látogatóját az „öldöklő anygal”. Azt mondotta, forduljon Budára helyetteséhez, Kempen altábornaghoz, ő majd utasítani fogja, hogy lehetőleg enyhítse az elítélt büntetését. A nő, megkönnyebbülten testvérének sorsa miatt, most már sógorára, Kiss tábornokra gondolt. Tudta, hogy Haynau fegyvertársa és egykor testi-lelái barátja volt Kiss Ernőnek. Egy pohárból ittak, egy erszényből költekettek — s ez az erszény nem a Haynau erszénye volt. Erre való emlékezéssel a maga jószántából meg is mentette egykori barátját a bitófától és kegyelmet adott neki — golyóra és puskaporra. Midőn a nő most a halálra ítélt tábornok szomorú sorsára igyekezett fordítani részvétét, Haynau felsóhajtott:

— Szegény Ernő!
Egész felelete ennyiből állott. És Kiss Ernő néhány nap mulva meghalt Aradon.

— **A nagybecskereki közös konyha.** A nagybecskereki közös konyha változatlanul folytatja tevékenységét, sőt újabb időben az új jelentkezők száma igen tekintélyessé nőtte ki magát. A konyha vezetősége ezután hozza az érdeklődők tudomására, hogy az újonnan belépők felszerelési díja adagonként 20 korona. Az étkezési díj havi 85 korona ebéd és vacsoráért. Akik már befizették a felszerelési díjat, ismételt belépésnél nem fizetnek felszerelési díjat.

— **Nagy idők tanuja.** Párdányon folyó hó 20-án meghalt Lukácsév Mita 48-as honvéd közvitéz 80 éves korában. Lukácsév a szabadságharc több véres ütközetében részt vett s ott volt Szenttamásnál, Bacsánál és Melencénél. A szabadságharc lezajlása után visszakerült szülőfalujába s ott élt jó egészségben haláláig.

— **Hosszabbodnak a napok.** Most már nagyon is észrevehető, hogy közeledünk a tavasz felé. A napok szemmel láthatólag hosszabbodnak: korábban van virradat és este hat óra tájban még elég világos van. Az időjárás is eléggé megenyhült, bár ebben nem bizakodhatunk, mert már néhány év óta nagyon szélsőségesen változik a hideg és meleg. Egy pillanatra sem reménykedünk, hogy a télnek már vége van, mert azonnal jön a cáfolat, mint az már száz esetben megtörtént. De az bizonyos, hogy már nincs messze az idő, mikor az első gyöngyvirág megjelenik a piacon és attól fogva rohamlépésekkel megyünk a tavasz felé. Igaz, hogy itt Nagybecskereken nem sok gyönyörűséget rejteget a tavasz, mert majdnem folyton esik az eső, de azért mégis csak szívesebben látjuk, mikor már kifelé megyünk a téltől, mint azt, mikor egyre rövidebbek a nappalok és hosszabbak az éjszakák. Csodálatos módon mult el ez a tél; hidegben volt részünk, de havat is kaptunk, így a tél külső képe nem hiányzott. A vetések megenyhültek az abnormis időjárást, de azért nem lehet még ebből a termés minőségére következtetni, mert még minden jóra fordulhat.

— **Az állatseregletben.** — *Lacika:* Mama! hogyan lesznek a kis majmok?

Mama: Hát a golya hozza őket!

Lacika: Mama! kérd meg a golyát, hogy hozzon nekünk is egy kis majmot.

— **Köszönet.** A nagybecskereki Népbank 20 koronát adományozott a helybeli önkéntes tűzoltó testületnek, amiért halás köszönetet mond a testület parancsnoksága.

A nagybecskereki takaré- és előlegegyület 20 kor. adományozott a helybeli kereskedő ifjak együletének, amiért halás köszönetet mond a kereskedő ifjak együletének elnöksége.

A Nagybecskereki Népbank részvénytársulat és a Nagybecskereki takaré- és előlegegyület igazgatósága a Magyarországi munkások rokkant és nyugdíjgyelme nagybecskereki fiókja jóteskony alapja javára 10—10 koronát volt szíves adományozni, mely adományokért halás köszönetét nyilvánítja a fiók elnöksége.

Ifj. Bauer Pál helybeli földbirtokos egy mezőrendőri kihágási ügyből kifolyólag 5 koronát adományozott a városi menházalap javára, amiért a polgármester köszönetét fejezi ki.

— **Állatsereglet Nagybecskereken.** Nagybecskerekre megérkezett a Koczka-féle ismert állatsereglet, amely a vásártér elején helyezkedett el. Az állatsereglet tulajdonosa ifj. Koczka Antal jövevű állatszeliadó, aki érdekes mutatóanyagokat produkál állataival, amelyek között az összes ragadozók képviselve vannak. Az állatseregletben naponta d. u. 4 órakor és este 7 órakor idomító előadások vannak.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskerek anyakönyvi hivatalban legújabbban a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Vorgity Szvetozár, gk. napszámos és Pivarszki Ilona gk. — Valentin Dusan, gk. napszámos és Milja Mária gk. — Mityetin András, gk. földműves és Momirszki Danica gk. — Klócai Antal, rk. napszámos és Farkas Katalin rk. — Krájev Radivoj, gk. napszámos és Popov Emilia gk. — Vukov Szvetozár, gk. földműves és Mutz Emilia gk.

Születések: Pecher Jakab, rk. napszámos, fia. — Dimitrievics Ignác, gk. földműves, fia. — Galat György, felekezeten kívüli, leánya. — Gazdik György, rk. közműves, fia. — Moldován Lukács, gk. papucsos, fia. — Arsinov Vitályos, gk. napszámos, leánya. — Rutska Károly, rk. üveges, fia. — Dr. Fein Dávid, izr. orvos, leánya. — Hofmann József, rk. közműves, fia. — Tull Jakab Péter, rk. közműves, leánya. — Glazer Mihály, rk. kovács, leánya. — Özv. Miksity Ferencné, rk. napszámosnő, fia. — Müller Antal, rk. törvénytudó, leánya. — Radulov Milan, gk. földműves, leánya. — Müller Károly József, rk. szatmáros, leánya. — Imry Nándor, rk. mozdonyvezető, fia. — Gruin Sándor, gk. földműves, leánya. — Lengyel Veronka, rk. napszámosnő, fia.

Halálozások: Radu Józsa, gk. 3 napos cigány, életgyenge. — Pechár János, rk. 2 napos, életgyenge. — Schoss Nándor, rk. 4 napos, görcezők. — Roza Andrásné szül. Medgyes Erzsébet, rk. 22 éves, úszkös mandulalob. — Özv. Weber Mátýásné szül. Grusling Erzsébet, rk. 86 éves, aggkór. — Grozdán Dusan, gk. 36 éves, tüdővész. — Magda Miklós, gk. 70 éves, tüdőgyulladás. — Leitenberger Ferenc, ag. ev. 21 napos, tüdőgyulladás. — Czevanov Róza, gk. 18 napos, görcezők. — Lertz Emma, rk. 3 éves,

vörheny. — Uditzky Vukoszava, gk. 18 éves, orbánc. — Rutska Károly, rk. 7 napos, görcsök. — Berity Lázár, gk. 57 éves, tüdővész. — Mosó Mihály, rk. 54 éves, szék. — Zsivkov Angyalka, gk. 1 hónapos, bélszék. — Ozv. Fendler Jánosné szül. Loch Katalin, rk. 70 éves, influenza. — Radulov Emilia, gk. napos, életgyenge. — Débicz János, gk. 63 éves, gutaütés. — Vorgity János, gk. 49 éves, gutaütés. — Ikity Boriszláv, gk. 19 hónapos, croup. — Jóvér Erzsébet, ev. ref. 22 hónapos, veselő. — Piperszki Milán, gk. 40 éves, tüdővész. — Mircsov Antal, rk. 18 éves, vörheny. — Engeldinger József, rk. 50 éves, tüdővész. — Szuvajgin Pál, gk. 70 éves, aggkór. — Vastag Verona, rk. 24 napos, életgyenge. — Kovács András, rk. 48 éves, szervi szivbaj. — Vukov Vitályos, gk. 40 éves, szivszékhüvés. — Petrovics Maria, 40 éves, agykérb. — Mihajlovics Milán, gk. 72 éves, szivszékhüvés. — Kesel Miklós, rk. 56 éves, tüdőgyulladás. — Kozlovaczi Boroszláv, gk. 2 éves, görcsök.

Szódavizgyárossok legelőnyösebben szerzik be szénsavszükségletüket a kartellen kívüli Muschong buziásfürdői szénsavműveknél, melyek a világhírű buziásfürdői forrásokból szállítják a természetes vegyileg legtisztább folyékony szénsavat, mely a szódafüveg fejt egyáltalán nem fogja, miáltal a gyáros tetemes megtakarítást ér el. Nagyobb szükségletnek mielőbbi fedezését ajánljuk, mivel a nagyszámú megrendelések a beérkezés sorrendjében eszközöltetnek.

Fényképezési készülékek műkedvelőknek. Mindazoknak, akik a fényképezést, e legvonzóbb és mindenki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az A. Moll cégnek (Bécs, Tuchlauben 9.) cs. és kir. udvari szállító 1854 óta fennálló fényképezési eszközök különlegességei áruházát, amelynek képes árjegyzékét kívánatra szívesen küldi bérmentve acéj. (a.)

Heti rovat.

— február 22.

Amerre engem a héten a jó- vagy balsorsom elvezetett, fehér leányszobák és tarka asszonyi budoárok mélyén berregett a varrógép, fűrgé kis kezek sietős mohósággal tüket forgattak és készülő vörös pettyes batasztruhák omlottak el a szőnyegeken. Sohsem sejtett szorgalom költözött be az uri házakba, oda, ahová a munka láza vendégszerrepre is csak elvettve szokott betérni, de abból a halálos komolyságból, amely ott tilt a munkás uri nők rózsás arcán, rögtön meg is sejtettem, hogy jelentős és komoly esemény van készülőben: riccsajos multság lesz a héten!

Vagyunk a nagyvilágon egynéhányan, savanyu vagy épséggel izetlen legények, akiknek az élet melankholiája a szívtükre fektött és innen — valami kegyetlen fiziológiai törvény folytán — fagyos dermedtség szaladt le a lábunkba: a hajdan fűrgé boszton belefagyott a térdünkbe, a keringő minden izgalma örökre ott pihen a bokánkban, a tipegő keeses útmei szelid álmat alusznak a combunkban. A két lábunk — óh elmúlás megejtő hangulata! — gyönyörű emlékek rideg sírhelye és mi szegény félemberek, akik csak deréktől fölfelé érünk valamicskét, a tánc terem mámorába és pengő szilajságába csak a haszontalan fejünket vihetjük el. Fejjal az ember csak ritkán táncol, többnyire figyel vels. Ahol a láb a főszereplő, ott a fej rendesen — a karzati publikum. Az én koponyámat már évek óta melódikus valcer-ütetek tömjénezik, ezek a légy hanghullámok besurrantak az agyvelőmbé, előntötték, átittatták és most a koponyám — szerény „Nachempfindung” gyanánt — megkomponálta a saját melódiáját. A fej dallama persze más, ridegebb és élesebb, mint a lábunk szánt hizalgó és sima melódiá. Valahogy így hangzik:

Vannak nők, fiatalok és fiatalodók, akik az életnek csak egyetlenegy komoly momentumát ismerik el: a multságot. Aiknek hangulatát, gondját, vágját és egész lényüket a boszton vad hullámai ragadják magukkal, akik az öntudat karójáról leoldják egész lelküket és küldik a mámor örvénylő vizeire. Azt a nőt látszatra: lovagi karok vesetik; lényegben: férfiarok ölelik. Arról az asszonyról a szilajság lánogó perciben lekopik az anyaság szentsége, a nő gyönyörű méltósága, az asszony nemes fogalma belefut a tánc hullámok árába és mindebből csak egy kacér, libbens szoknya marad a felszínen. Annak a fiatal leánynak kipirult arcán nem a szelid álomok csókjai lángol; életre ébred a tánc teremben az a gonosz és hasug látszat, mintha azon az aszon tisztára a vér meleg má-

mora fakasztana hivalkodó és teli pünkösdi rózsákat. A csipkediszt, leánytestvéreim az Urban, azt otthon hagyhatjátok, de a szelid illuziókat, óh azokat vigyétek magatokkal mindenhol! Mert mi, savanyu vagy izetlen figyelők, akik elcsavarható koponyákkal járunk a lábak tündéri birodalmában, mi kalmárlelkű férjjeleltek, de hogy is adunk mi rátok ábrándos és sugaras illuziókat. Magunknak sines. De a ti gazdag leánylelketek egy csodaszép kazetta, amelybe ha belenyúltok, csipkefinomságú díszek egész halmazával ékesíthetitek magatokat. És akkor a fej melódiája helyett eldaloljuk majd a sziv hódoló és meleg himnuszát.

Vannak nők, fiatalok és lelkesekek, akik tavaszi virulást hoznak magukkal a parkettra. Szeliden mosolygó női arcok ezek, amelyeken meglátszik, hogy a szeretet és megértés csöndös falai köztül jöttek a vigalmak idegen házába. Nem követelnek tetszést, de tetszenek. A szivükben lobog a jókedv, a testük édes ritmusra hajlik. Kacérkodik velük a mámor, csábítgatja őket köröskörül a duhaj szilajság; de az a nő mégis csak vendég marad a hangos, a kacagó jókedv hideg termeiben. Ahol tobzódik a vigalom: oly kevés a vendég és oly sokan vannak odahaza! De mi, savanyu és izetlen legények, mi vendégszeretők vagyunk és a keleti népek tiszteltreméltó példájára, minden hódolatunkat a vendég lábai elé rakjuk.

Vannak nők, fiatalok, de lelki hervadára hajlók, akik arcukon az élet minden szomorúságával járnak tűzes és vidám táncokat. Szegény női kóklerek ők, akiket a társasági kényszer táncba kerget, amikor a lelkük halottakat gyászol. A mámorok hulláma megtörik rajtuk, a könnytelen sírokon, és ahogy a szomorú táncukat nézem, figyelő koponyámban sötét fejezetek ébrednek, fűsbe ment reményekről, bánatos csalódásokról, sok-sok szerelemről. És az a gondolat is támad bennem, hogy egyik-másik jövőndőt keres ezek közt a hideg falak közt. Valakit, aki őket meg fogja érteni, talán megszeretni, talán megbecsülni, talán... istenem, hiszen a házasságot az égen kívül manapság oly sok más helyen is kötik... Ime, az élet szomorúsága a kacagástól hangos tánc teremben!

A házasság az utolsó strófa, itt véget ér a dal. Hadd fejezzem be én is ezzel a méla akkorddal az én szerény kis melódiámat!

—odl.

Multság.

Farsangi naptár.

Február 22. Multság a Lloydban. (Wäscher-Mádl bál.)
Február 29. Nyomdászok jux-estélye.
Március 1. Köz- és magántisztviselők multsága.
Március 7. Az orsz. vasutas-szövetség nagybecskereki kertü letének táncestélye.

*. A köz- és magántisztviselők bálja. A nagybecskereki köz- és magántisztviselők báljának rendező-bizottsága tegnap este ülést tartott. Ezen megbeszéltek a március 1-én, farsangvasárnapján tartandó táncestély rendezését. Amint bírlék, a város hölgyközönsége nagyban készül a multságra, már csak azért is, mert ott a mentül egyszerűbb megjelenés van kikötve. A rendezőség a főülőt arra helyezi, hogy a multságon minél több és jó táncos résztvegyen.

Meglepi a szülőket

a SCOTT-féle Emulsió hatása minden alkalommal, ha azt angolkórban szenvedő gyermeküknek adják. A SCOTT-féle Emulsió feltűnő gyorsan gyógyítja és izmosítja a gyermeket,

erősíti a csontokat

Az Emulsió vitaminokat is tartalmaz. A SCOTT-féle emulsió a legújabb és leghatékonyabb módosított. — A halszél — kórház — gyógyul — gyermekek — venni.

és elősegíti fejlődésüket. Ily rendkívüli gyógyhatás valóban csak ilyen kiváló szerrel érhető el. A SCOTT csakis elsőrendű alkatrészeket tartalmaz s az eredeti SCOTT-féle eljárás okozza, hogy hatásában felülmulhatatlan és nemcsak fiatal és öreg, hanem még a halál küszöbén hitt gyermek is könnyen emészti.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszertárban.

Irodalom.

* Az Arany János társaságból. A temesvári Arany János-Társaság tegnap tartotta meg évi közgyűlését, melyen jóváhagyták a zárszámadásokat és elfogadták az idei költségvetést. Az utána következett zárt ülésen volt a megválasztott tag-sági helyek betöltése. A társaság titkos szavazás útján megválasztotta tagjainak: Vértessy Gyula dr. torontálmegyei kir. tanfelügyelőt, ismert jeles íróval valamennyi szavazattal és Szentpéteri Imre dr. lugosi főgimnáziumi tanárt 12 szavazattal 1 ellenében.

Végül a nagygyűlést Arany János születésnapjának évfordulójára, március hó 1-nek d. e. tíz órájára, a vármegyei székház nagytermébe tűzte ki a társaság. A nagygyűlés tárgyszorozata a következő lesz:

1. Elnöki megnyitó.
2. A titkár évi jelentése.
3. A tagválasztások és a pályázatok eredményének kihirdetése.
4. Új pályatetelek kitűzése.
5. Vértessy Gyula: A költő utolsó percei, novella (Székfoglaló.)
6. Sztura Szilárd dr.: Jellem és lelkiismeret az életben.
7. Stimm Adolf: Költemények.
8. Brájjer Lajos dr.: Az igazmondó, humoreszk.

Nagygyűlés után déli 1 órakor a Hungaria-szállodában társasbéd lesz, melyen szívesen lát a társaság minden irodalombarátot.

TAVIRATOK.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, február 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőházban ma tovább folyt csöndesen a házszabályrevízió vitája. A vitát ma az újjászervezett szocialista Mezőfi töltötte ki egymaga. Az ülés többi része interpellációkkal telt el.

Az ülésen Justh Gyula elnökölt, aki negyed 11 órakor nyitotta meg az ülést.

Néhány kisebb elnöki előterjesztés után Bizonny Ákos az igazoló-bizottság nevében jelenti, hogy Gyelms és Hajnóczy új képviselők mandátumait a bizottság rendben találta.

A jegyző felolvassa azután az indítványkönyvet, amelybe Bozóky Árpád jegyzett be indítványt a 10 kataszteri holdon aluli földbirtok illetékmentessége érdekében.

A Ház az indítvány megokolását a február 29-iki ülés napirendjére tűzte ki.

Jelenti továbbá a jegyző, hogy az interpellációs könyvbe Kelemen Samu, Bródy Ernő és Laene Hugó jegyezték be interpellációkat, amelyekre fél 2 órakor térnek át.

Most következett a házszabályrevízió tárgyalásának folytatása.

Ma Mezőfi Vilmos újjászervezett szocialista szóval föl s hosszú beszédben érvel a házszabályrevízió ellen, amelyet ugyanolyannak mond, mint a Tisza-féle házszabálymódosítást. Vitatja, hogy a házszabálymódosításra semmi szükség nincs.

Délben szünetet kér, majd szünet után folytatja beszédét a revízió ellen, végül pedig határozati javaslatot nyújt be, amelyben indítványozza a Nagy Emil-féle házszabálytervezetnek az elvetését és az általános választói jogról szóló törvényjavaslatnak napirendre tűzését.

Közben Rakovszky István alelnök veszi át az elnöklést s miután a vita folytatását a következő ülésre tűzi ki, áttérnek az interpellációkra.

Először Günther Antal igazságügy-miniszter válaszol Vlár Aurél egy régebbi interpellációjára, melyben a nagyrápolti törvényhatósági választás körüli visszaéléseket panaszolja föl. Konstatálja, hogy ott semmiféle visszaélés nem történt s kéri válasza tudomásul vételét.

A Ház a választ tudomásul veszi. Utána Kelemen Samu a nagykárolyi törvényszék áthelyezése dolgában, Bródy Ernő a megélhetési viszonyok megkönnyebbítése érdekében,

Laehne Hugó pedig a pángermán izgatások dolgában interpellál.
Az interpellációkat kiadják az illető minisztereknek.

Ezzel az ülés véget ért.

Uj udvari tanácsos.

Budapest, február 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Visontai Soma országgyűlési képviselőnek az udvari tanácsosi címet adományozta.

A házsabályrevízió.

Budapest, február 22. (A „Torontál” ered. távirata.) A házsabályrevízióhoz a hétfői ülésen Eötvös Károly és Farkas-házy Zsigmond vannak szólásra följegyezve.

A képviselőházban ma megjelent Eötvös Károly, aki környezetének beszélgetett a revízióról. A revíziót ő sem tartja szükségesnek s azt mondja, hogy az egyedül a magyar ellenzéki pártok ellen irányuló bécsi parancsa. A nemzetiségek és a horvátok miatt nincs szükség házsabályrevízióra, mert azokat egy erélyes elnök bármikor letörheti.

Letartóztatott horvát pártvezér.

Budapest, február 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Zágrábról sürgönyzik, Radics horvát parasztpárti vezért ma letartóztatták, mert egy parasztpárti lapba izgató cikket írt Horvátországnak Magyarországtól való elszakadása érdekében.

A kémkedéssel vádolt magyar építész.

Budapest, február 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Párisból sürgönyzik, a kémkedéssel gyanúsított Krumholz építész ma szabadióra helyezték. Azonban úgy öt, mint kedvesét örök időkre kiutasították Franciaországból.

Határidő-üzlet.

Budapest, február 22. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli záratkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra 1908.)	23 06
Buza (októberre 1908.)	20 42
Rozs (áprilisra 1908.)	19 96
Rozs (októberre 1908.)	17 22
Zab (áprilisra 1908.)	15 36
Tengeri (májusra 1908.)	13 18

Közgazdaság.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet K.-t. (Budapest), heti jelentése a tőzsdetorgalmról és a pénzücről.

Budapest, február 20.

A tőzsde a lefolyt héten a gyenge irányzat felé hajlott és csaknem az összes forgalomba került értékek kisebb-nagyobb arfolyamvesztésget szenvedtek, dacára annak, hogy az értékpapirokna kamatozása, szemben a takarékbetétek után elérhető kamattal, indító okul szolgálta értékpapírok vételére, a közönség még mindig tartózkodó állapponra helyezkedik és ilyenformán azon értékpapírok, melyek a régi birtokosok által nyereség-realisztio céljából eladásra kerülnek, csak hanyatló ár mellett találhatnak vevőt.

A kedvezőtlen hangulatot azon körülmény sem bírta megjavítani hogy a Magyar Általános Hitelbank a lefolyt üzleti évre vonatkozólag kedvező eredményt mutatott ki és jelentékeny rezerválások mellett a felemelt alaptőke után is az előző év 40 koronás osztaléka fog a legközelebb tartandó közgyűlésen javaslatba hozatni.

A magyar jelzáloghitelbank részvények, tekintettel a legközelebb közbeszándó mérleg kedvezőtlen becalására, folytonos kínálat tárgyát képezték és a múlt heti arfolyammal szemben 6 koronányi visszacsúszást szenvedtek.

A bányarészek és iparrészvények közül különösen a salgótarjáni kőszénbánya, rimamurányi vasmű, brassói cellulosegyár, Ganz féle gépgyár részvények szenvedtek árcsökkenést, míg a Weitzer-féle waggongyár részvények és magyar eukoripar részvények, dacára az általánosan gyenge irányzatnak, árfolyást értek el.

A budapesti közúti vaspálya társaság legutóbb tartott közgyűlésén új részvények kibocsátását határozta el és a régi részvényeseknek elővételi jogot biztosított oly módon, hogy minden 10 drb régi rész-

vényre egy darab új részvény adatik ki, 490 koronás arfolyamon. Ezen elővételi jog gyakorlása tekintetében szivesen felvilágosítással szolgál a „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet részvénytársaság, Budapest, IV. Koronaherceg-utca 5.

A elmúlt hét nevezetesebb arfolyamváltásai a következők:

	február 13.	febr. 20.
4% magyar koronajáradék	94 50	94 10
magyar hitel részvény	778 —	774 —
magyar jelzálog hitelbank részv.	427 —	421 —
rimamurányi vasmű részvény	535 —	532 —
salgótarjáni részvény	605 —	594 —
magyar eukoripar részvény	1700 —	1730 —
budapesti közúti vaspálya részvény	565 —	559 —
Adria tengerhajózási részvény	423 —	421 —

Nyilttér.

(E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.)

Nagybecskerek r. t. város polgármesterétől.

2907. kig. szám. 1908.

212-11

Hirdetmény.

Nagybecskerek város az 1908/9. évi téli idényre

200 öl tűzifát

kíván beszerezni.

Felhívom mindazokat, kik az említett tűzifa szállítására vállalkozni kívánnak, hogy zárt ajánlatukat a városi II. tanácsnoki irodában, ahol a feltételek is betekintheők, 1908. évi március hó 7-nek déli 12 órájáig beadják.

Nagybecskerek, 1908. évi február hó 19. én.

Dr. Perisics Zoltán,
polgármester.

A Révay-utcai 210. sz. alatti ház

istállóval, színnel, csürrel, kuttal, 2258 □-öl beltelekkel, melynek egyharmada egészséges, nemesített szőlővel van beültetve, a többi pedig konyhakertnek szolgál —

szabad kézből eladó.

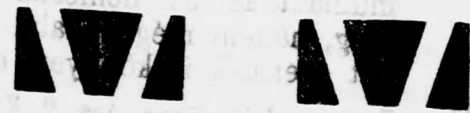
Bővebb felvilágosítással a tulajdonos szolgál.

210-11

NYOMDÁSZ-TANULÓNAK

egy jó családból való fiú azonnal felvétetik.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

52-x.14

Szép

rózsaburgonya

rózsa-vetőburgonya

hópehelyburgonya

kapható

Guttman Jakabné és fiainál

Nagybecskereken.

Telefon 96.

205-22

Telefon 96.

Allatsereglet.

Allatsereglet.

A nagy KOCZKA-féle elismert világhírű ÁLLATSEREGLET.

A vásártér elején.

A vásártér elején.

Naponta délután 4 órakor és este 7 órakor.

Nagy idomítás.

4 világhírű állatszeliidítő.

Szenzációs ujdonság: Oroszlán mint műlovar az összes ragadozó állatokkal, etetéssel egybekötve, egy világhírű állatszeliidítő felleptével jól idomított oroszláncsoporttal. A sok ragadozó állat között 10 oroszlán, hideg és meleg égővi tartományokból különféle fajta ragadozó állat van.

Helyárak: I. hely 80 fillér, II. hely 50 fillér, III. hely 30 fillér, 10 éven aluli gyermekek és katonák örmestertől. I. hely 50 fillér, II. hely 30 fillér, III. hely 20 fillér.

209-3.1

149-x.10

4000 drb

használt, de teljesen jókarban levő

állaspallók jutányos áron

eladandók.

HOFF NÁNDOR ÉS TÁRSAI.

211-3.1

Hirdetmény.

A társulat füzeseiben a tél folyamán termelt és a védvonal egyes örházainál raktározott mintegy

300 öl tűzifaanyag

kisebb részletekben eladó.

Bővebb tájékozás szerezhető a társulati igazgatóságnál Nagybecskereken.

Nagybecskerek, 1908. február hó 15-én.

193-2.2

Társ. igazgatóság.

Üzlettulajdonosok figyelmébe.

Mérlegképes könyvelő, magyar, német levelező, elsőrendű irodai erő ajánlkozik **fél napi, vagy esti foglalkozásra.** Elfogad könyvek berendezését és mérlegezést, oktatást ad az egyszerű és kettős könyvvitelben, valamint magyar és német kereskedelmi levelezésben, mérsékelt díjazás mellett.

Szíves megkeresések **„Megbízható”** jelige alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek. 30-x.16

**LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HÁZAI
GYÁRTMÁNYÚ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK**

KAPHATÓK MINDEN JOBB
PAPIRKERESKEDÉSSEN

32 | 26.7

Csak „SICULIA” névvel ellátott üvegek valódiak.

A SICULIA forrás-víz

A legjobb gyógy- és asztali udítóvíz

A gyomor-égést azonnal megszünteti.

Páratlan nyálkaoldó és étvágygerjesztő.

(32-26.8)

Magyarországi főraktár:
BRÁZAY KÁLMÁN
Budapest, József-körút 37.
Telefon 59-46.

A sós savanyúvizek királya.

Kapható minden gyógyszerárban, drogeriák és fűszerkereskedésben.

A gége, torok, tüdő, gyomor, bél, vese, hólyag hurutos bántalmainál főülmulhatatlan.

Szabad kézből
ELADÓ
a koronautcai 559. számú
HÁZ
20-x 8 Tulajdonos
Nagybecskereki takarékpénztár.

Hirdetések
felvételnek a „TORONTÁL” kiadóhivatalában.

OSERS és BAUER kizárólagos motorgyár

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18. • • • WIEN, XX., Dresdnerstrasse 81-83.

Benzinlokomobilok, benzinmotorok, szivógázmotorok.

A jelenkor legolcsóbb üzemereje. Üzemeltetés óra-lóerőként 2-3 fillér. Több száz telep üzemben. Kedvező fizetési feltételek.

Árjegyzékkel és költségvetéssel díjmentesen szolgálunk.

Az utóbbi időben a következőknek szállítottunk gépeket:

Schloss János és Társai Szászváros	8 HP	cséplő szerelvény	Takács Imre	malomtulajdonos, Pászto	75 HP	szivógáztelep
Magocsi János és Fiai Monor (tanyák)	6 HP	"	Stenger Vilmos	"	Nagytopolovecz	50 HP
Fapp János Hárósbény	8 HP	"	Rosmann Samu	"	Mocs (Kolozsom)	40 HP
Nagy J. Pál, Bogár	6 HP	"	Herczeg József	"	Magyarbányász	30 HP
Ifj. Pál Leván, Orda (Bogár mellett)	4 HP	"				

és még számos nagy uradalomba. 83-51-5

ELSŐRENDŰ SZOLID GYÁRTMÁNY

Ó H J A J! Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.
Doboz 1 és 2 korona. — Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:
„NÁDOR” gyógyszertár
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Egger-mellpasztillája csakhamar meggyógyított!

Kapható: Nagybecskereken: Basch Ernő, Benkovich Mihály, Jakoby Ármin, Kellner József, 24-12.8 Vági Sándor. Bégaszentgyörgy: Szerdahelyi Károly, gyógyszerészknél.

Vezérképviselői a Hofherr és Schrantz cséplőgépgarnitúráinak és gazdasági gépeinek
Ganz és Tsa r. t. motorai, malomberendezései és gőzekéinek
Mc. Cormick aratógépei és gazdasági gépeknek.

Cséplőgépek átalakítása a legújabb szerkezetre.
Locomobilok átalakítása magánjárokra.

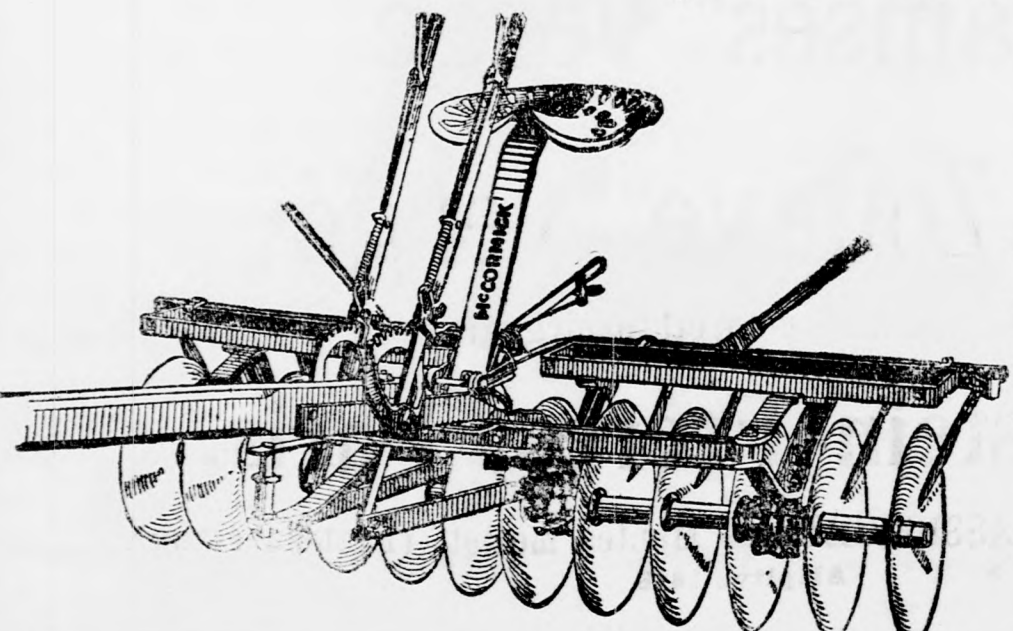
Javítások, öntvények gyorsan és olcsón elkészítetnek.

Technikai cikkek, olajok, tömör zsír a legjobb minőségben.

Iroda: Telefon 106. Gyár: Telefon 51.

Nagybecskereki gépgyár vas- és fémöntőde
Braun és Prandell.

15-15.8

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorfű, rögzött székrekedés, májbántalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb más betegségek ellen e jeles házi szernek övtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak K. 2.— Hamisítások törvényileg fenyegetnek.

MOLL-FELE SOS-BORSZESZ

csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel. „A Moll“ feliratu ónozáttal van zárva.

Moll-féle sósborszesz nevezetesen mint fájdalom csillapító bedörzsölési szer közzvény, csusz és meghülés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 1 korona 90 fillér.

10-22.8

Főzetkúldés

Moll A. gyógyszerész cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9 szám.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíthetnek. A raktárban tessék határozottan MOLL A. aláírásait és védjegyeit ellátott készítményeket kérni.

Nagybecskerekén Kellner József és Benkovich Mihály gyógyszer-táraitban.

„Steckenpferd“ 12-6.3

Illomtejszappan

készítője Bergmann & Co. Dresden u. Tetschen a/E.

Naponta érkező elismerő levelek azt bizonyítják, hogy ezen készítmény a legjobb gyógyszerzappan a szepő ellen és általa nyerhető legeredményesebben tiszta, lajy és rózsás arcból. Kapható darabonként 80 fillérért minden gyógyszerárban, drogueriarban, illatszert kereskedésben és fodrászüzletben.

Armbruster József

fűszer-, festék- és csomago-kereskedő

Nagybecskerek, (Főutca).

Cognac, kiváló finom szilvorum, törköly, valódi szepesi borovicska, vanília, császárkörte stb. likőrök.

Különös jó minőségű kávé.

Cukor, bonbonok, szalámi, szardiniák, sajtok 16b-84 mindig a legfrissebb állapotban.

Pontos kiszolgálás. Pontos kiszolgálás.

Kitünő zongorákat

csakis elsőrendű gyárosoktól tartok állandóan raktáron.

Olesó árak, részletfizetésre is, régi zongorákat ujjakkal cserélek fel s elvállalok mindenemű javítást, hangolást stb.

WEISSER ADON,

orgona-építő és zongorahangoló, a Würth-féle zongoragyár itteni egyedüli képviselője.

NAGYBECSKEREK,

Kinizsi-utca 6. sz. Izraelita templommal szemben. 31-126

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónek bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közzvény, oszónál és meghülésnél, bedörzsöléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K. 80. K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerár az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI

SZÉNSAV-MŰVEK

ujjonnan berendezve kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyület leg-tisztább folyékony

SZÉNSAVAT

világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból szódavizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szénsavval. — Megbízható, szigoruan lelküismeretes kiszolgálás!

ÖSSZE NEM TÉVESZTENDŐ

BUZIÁSFÜRDŐI ASVANY-ES GYOGYVIZEK

1/1 és 1/2 literes üvegekben.

Seiv-, vese- és hólyagbántalmaknál utol nem ért gyógyhatás. Elsőrendű asztali víz! — Felvilágosítással készségesen szolgálunk.

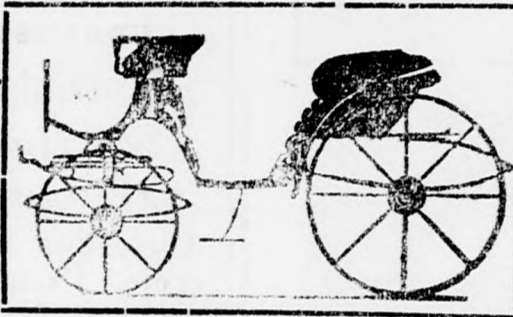
Muschong-buziásfürdői szénsavművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdő.

Sürgönyzim: Muschong, Buziásfürdő. — Interurban telefon 18. szám.

Ügyeshelyi képviselők keresetnek

Mindennemű kocsikat (hintó, homokfutó, halott s más egyebet) készíték a legújabb mód szerint, valamint javítok olcsón és gyorsan, szintugy jutányosan cserélek be ócskát ujak fejében.

E szakmába vágó kovács-, bogár- és nyerges-munkát szintén elvállalok. Amend Ferenc kocsigyártó Nagybecskerek, Aradáci-ut, a régi kórházzal szemben.

Versenyképesség!

Versenyképesség!

18-24.8

Meiszner Ede kocsikovács, okl. patkókovács Nagybecskerek, a régi kórház átellenében.

Elvállalok mindenféle hintó, halottaskocsi stb. ujdonságok készítését, valamint javítását is a legelőnyösebb árak mellett.

Miután eddig nagyobb kocsigyárakban működtem, azon helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb igényeknek is megfelelek s kérem a nagyérdemű közönség támogatását.

A világ legjobb

cigaretta papirja

mégis csak a

„Les Dernières Cartouches“

extra et vergé

„Mizpah“ vergé

„Ramses“ vergé

„Le Zouave“ vergé

a világhírű cigaretta papirgyár

Braunstein Frères, Paris.

Saját papirgyára CASSICOURTBAN Mantes mellett (Franciaország).

Alapítva 1878.

17-21.8